

טווח בירג'יניה

החופש לשאת נשק, החופש לרצוח

הליברליזם האמריקאי דוגל בחופש מקסימלי, גם במחיר רמיסת חלשים וניצולם. בשמו מגן התיקון השני לחוקה על הזכות לשאת נשק

שי אילן יום רביעי, 18 באפריל 2007, 12:16

התיקון השני לחוקה האמריקאית (1791) הינה תיקון שנויה במחלוקת עד עצם היום הזה. על פי התיקון, אין לפגוע בזכותו של אדם לשאת נשק (מתוך הגנה עצמית). הבעיה שמתעוררת הינה, 30 אלף איש בשנה מוצאים את מותם כתוצאה מ"זכות" זו אשר מתרחשים בחסות ההפצה הסיטונאית של נשק בארה"ב.

הגנה מפני המדינה

חסידי הזכות לשאת נשק בארה"ב מזוהים, למעט כמה ארגונים זניחים, עם הימין "הקשה". הרציונל של גופים כמו ה-NRA (איגוד הרובים הלאומי), מושרש יותר מאשר הזכות להגנה עצמית במקרים של כורח או צורך. הימין האמריקאי אינו בוטח במדינה שתגן עליו. אנשי ה-NRA טוענים "רובים אינם הורגים אנשים, אנשים הורגים אנשים".

מספר מקרי התקיפה בנשק מסוכן גדל

ב-1994 נחקק בארה"ב חוק האוסר על מכירת נשק תקיפה חצי אוטומטי, למשך 10 שנים. ביל קלינטון אישר את החוק, שפקע ב-2004. החוק לא חודש מאז. במחקר שערכה המשטרה הפדרלית התגלה שאחרי פקיעת החוק, גדל מספר המקרים בהם שוטרים נתקלים בנשק תקיפה במקרים של שוד ורצח.

חסידי אחזקת הרובים "למטרות הגנה עצמית" יגידו בוודאי שמדובר באזרח זר ואולי גם יסננו דבר מה גזעני. לאלה יהיה צורך להזכיר שפרט למקרה אחד, מעשי טבח במוסדות חינוך, 16 במספר בארה"ב מאז 1927, בוצעו כולם על ידי אזרחים ילידי ארה"ב. רובם המכריע השיג את הנשק ששימש אותם לקטל בדרכים לגיטימיות, המוגנות על ידי התיקון השני לחוקה.

הכיסא לא נשאר ריק

נטשה מזגוביה, וושינגטון יום חמישי, 01 במאי 2014, 14:08

פחות ופחות מדינות בארה"ב, גם אלה שעדיין לא ביטלו את עונש מוות באופן פורמלי, מקיימות הוצאות להורג, אך אמריקה היא עדיין שיאנית בלתי מעורערת של הוצאות להורג בקרב מדינות המערב. כל השיטות שנוצלו לצרכי המתת האסירים עוררו ביקורת על אכזריותן - במיוחד לאור תקלות שונות, כשבמקום מוות מהיר האסירים בעת ההוצאות להורג התענו דקות ארוכות.

בשנה שעברה, ארגון "אמנסטי אינטרנשיונל" ניצל את רעיון הארוחה האחרונה לקמפיין יצירתי נגד עונש המוות, תחת הכותרת "הארוחה האחרונה של אנשים חפים מפשע - אם אינך יכול לעכל את זה, תפעל". במסגרת הקמפיין, הוצגו צילומים של מגשים עם הארוחה האחרונה של חמישה אסירים שונים - בליווי הערות שהם זוכו בדיעבד.

ב"אמנסטי" אומרים שהארגון מתנגד לעונש מוות מסיבה עקרונית: ביצוע של פשע אינו מבטל את הזכות האוניברסלית לחיים. נציגת הארגון, קיארה סנג'ורג'יו מסבירה שיש גם סיבות נוספות - למשל, הסיכוי לטעות, שבמקרה של עונש מוות תהיה בלתי הפיכה - וגם העובדה שאין הוכחה שעונש מוות באמת מרתיע פושעים פוטנציאליים. גם בקרב קרובי המשפחה של הקרובות, היא אומרת, יש המתנגדים לעונש מוות. סנג'ורג'יו מעירה גם, שאין בהכרח קשר בין שיעור הפשע האלים במדינה לבין נכונות הרשויות להשתמש בעונש מוות. במקסיקו, למשל, עם כל האכזריות של קרטלי הסמים, עונש המוות בוטל רשמית לפני תשע שנים, ולא היה בשימוש מעשי שנים רבות שקדמו לזה.

גיון מקאדמס, מרצה למדע המדינה מאוניברסיטת מרקט בוויסקונסין, שנמנה על תומכי עונש מוות, משוכנע שהוא יכול להרתיע פושעים מסוימים ולהציל חיים. מקאדמס גם חושב שזה "העונש המספק היחיד לפשעים הכי מזויעים שמבצעים בני אדם". הוא גם חושב שמתנגדי עונש המוות עושים מניפולציות עם המספרים של אלה שהוצאו להורג בטעות. "לרוב, מדובר בזיכוי בגלל טעויות פרוצדורליות ומחוסר בראיות, ולא בגלל שהגיעה הוכחה חד-משמעית לחפותם", הוא טוען, "ואלה שמותחים ביקורת על אכזריות השיטה שאינה ראויה לחברה הומאנית - אז אפשר להמשיך את קו המחשבה הזה ולהגיד שבתי כלא אכזריים באופן כללי. בכלל, די מדהים אותי כמה אנשים מודאגים לגבי גורל הרוצחים - ומתעלמים מהקרבתם שלהם".

באופן כללי, למורת רוחם של פעילי זכויות אדם, בשנת 2013 נרשמה בעולם עלייה במספר האנשים שהוצאו להורג לעומת 2012. 22 מדינות הוציאו להורג 778 אסירים - עליה של כמעט 15% בהשוואה ל-2012, וב"אמנסטי" מזכירים שכמו בשנים הקודמות, זה לא כולל אלפים שהוצאו להורג בסין, כי "אין מידע אמין" שניתן לבסס עליו דיווח, ואין גם אישור רשמי להוצאות להורג בסוריה ובמצרים.

אכזריות המשטרה הסינית נחשפת באיורים של אסיר לשעבר

02:11 12.08.2015

וונסה פיאאו ואוסטין רמזי, ניו יורק טיימס

ליו רוואנג נידון לגזר דין מוות לאחר שלטענתו נאלץ להודות ברצח שלא ביצע. לאחר שזוכה פרסם ציורים שמתעדים את העינויים הקשים שעבר בחקירותיו ולכד את תשומת הלב התקשורתית הסינית. בציור אחד מתוך סדרת ציורים מוזרים, יוצאי דופן ומטרידים נראה גבר כלוא בכלוב ושוטר שופך מים רותחים על ראשו. בציור אחר הוא נראה תלוי על התקרה כשידיו כבולות, ושוטר נועץ בגופו מוט חשמלי. בציורים החובבניים פני הגבר המעונה נראים חסרי הבעה על אף העינויים האכזריים שהוא עובר. עם זאת, הם לכדו את תשומת לב הקהל בסין משום שתיארו באופן ישיר כיצד מתעללת המשטרה הסינית בחשודים.

רק לעתים נדירות מאוד מפרסמים כלי תקשורת סיניים תמונות קשות כמו אלה שמשורטטות בציורים, על אף שארגונים זרים למען זכויות אדם מדווחים לעתים קרובות על עינויים כאלה במדינה. מפעם לפעם צצים סיפורים דומים גם על ידי עיתונאים סינים, אך הפעם לבשו סיפורים אלה פנים והראו באופן גלוי את סבלו של אדם שהורשע ברצח על לא עוול בכפו.

הציורים הקשים של ליו מתפרסמים בתקופה שבה בתי משפט בסין מתמקדים יותר ויותר בהרשעות שהושגו שלא כדין, ובעיקר בעונשי מוות, בניסיון לצמצם טעויות. אחת הסיבות לכך היא רצון למנוע מהומות עממיות העלולות להיגרם בשל הוצאתם להורג של אנשים חפים מפשע.

"אנחנו מגנים את עצמנו בחריפות על שאפשרנו את ההרשעות הלא צודקות", אמר במארס שופט עליון ונשיא בית המשפט העממי העליון של סין, ז'ו צ'יאנג. "בתי משפט בכל הדרגים חייבים ללמוד לקח מהמקרים האלה".

מומחים למשפט מסבירים כי ברוב המקרים מיהרה המשטרה הסינית לפתור תיקי רצח בשל לחצים כבדים שהופעלו עליה וזו אולי אחת הסיבות להרשעות שגויות שמסתמכות על הודאות שהושגו בכפייה ובעינויים, על אף שלא היו ראיות נוספות לאשמה.

המתות חסד בישראל- מדוע כל כך קשה להסדיר את החקיקה?

נושא המתת חסד בישראל מעורר בכל פעם מחדש ויכוח ציבורי סביב זכותו של אדם למות בכבוד ולמנוע מעצמו ייסורים. מאידך (מצד שני), הוא מעלה הרבה סוגיות אתיות ומוסריות השואלות- למי יש את הזכות ליטול חיים של אחרים, האם יש את הזכות ליטול חיים של אחר? גם אם הוא מבקש זאת? ומהצד המקצועי כיצד שבועת הרופא מסתדרת עם המתת חסד?

מהי המתת חסד?

המתת חסד הוא המתה של אדם הסובל ממחלה סופנית, מתוך מטרה להיטיב עמו ולהקל בכך על ייסוריו. הספרות הרפואית והמשפטית, מבחינות בין "המתת חסד אקטיבית" ל"המתת חסד פאסיבית". המתת חסד אקטיבית פירושה נקיטת אמצעים אשר נועדו להפסקת חיים- ביצוע פעולה על מנת לשים קץ לחיי החולה. לעומת זאת, המתת חסד פאסיבית פירושה הימנעות ממתן טיפול רפואי שיש בו כדי להאריך את חיי החולה או הפסקת הטיפול כאמור (לא לעשות פעולת החייה על מטופל).

סוגיית המתת חסד הינה דילמה מוסרית מרכזית באתיקה הרפואית. מחד, טוענים המתנגדים כי ערך קדושת החיים הוא ערך עליון, המעוגן אף בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אחת הטענות הנשמעות פעמים רבות בהקשר זה הינה החשש מ"מדרון חלקלק". מאידך, המצדדים בהמתת חסד טוענים כי יש להעדיף את זכותו של אדם למות בכבוד, זכות האדם לאוטונומיה על גופו וזכותו שלא לסבול.

ומה בישראל?

עד שנת 2002, לא היה בישראל חוק מיוחד המסדיר את הנושא באופן רשמי. חוק העונשין קובע כי סיוע להתאבדות מהווה (הינה) עבירה פלילית שהעונש עברה הוא 20 שנות מאסר. כלומר, חוק העונשין אוסר במפורש על ביצוע המתות חסד אקטיביות. עם זאת, לעניין המתות חסד פאסיביות, המצב המשפטי בארץ הוא פחות ברור. בשל חוסר הבהירות בנושא, בסוף שנת 2002 חוקק "חוק החולה הנטוה למות". החוק אומר שהשיקולים הבלעדיים בקביעת הטיפול הרפואי בחולה הנטוה למוות הוא- מצבו הרפואי, רצונו ומידת סבלו. בחוק, ניתן עדיין לראות ביטוי לגישה לפיה ערך קדושת החיים הוא הערך המועדף. רק כאשר נקבע על ידי רופא מוסמך כי מצבו הרפואי של המטופל עומד בתנאי הגדרת החוק של חולה הנטוה למות, ניתן לברר אם החולה אינו מעוניין שחיי יוארכו, שאז יש לכבד את רצונו ולהימנע מטיפול רפואי בו.

גוזרים את דינם של ילדים עם מוגבלויות קשות

07.05.15 , 12:26 Ynet

מי הם נפגעי הולדה בעוולה?

מאחורי צמד המילים "הולדה בעוולה", נמצאות בישראל אלפי משפחות אשר גילו זמן קצר אחרי לידת ילדיהם שהם לוקים במומים קשים או מחלות גנטיות מולדות. מקורן ברשלנות רפואית משום שעל הרופא המטפל לזהות מומים או מחלות בילוד כבר בשלבי ההיריון. ולכן, עקב מניעת המידע על מצב הילוד נמנעה מההורים האפשרות לשקול את הפסקת ההיריון ומניעת חיי סבל נוראיים מילדם.

ב-12.5.2008 ניתן פסק דין תקדימי אשר שינה את חוקי המשחק, כי לא ניתן עוד לתבוע רופאים בגין- "עילת החיים בעוולה". הנימוקים לביטול העילה- האם ילד בעל מומים מולדים ומחלות קשות יכול לטעון שעדיף מותו מחייו? והאם הורים יכולים לטעון טענה זו בשם ילדיהם? אלה הם שאלות שיוצרות קשיים משפטיים ומוסריים. הכרה בעילת התביעה של הילד משמעה, "טוב מותי מחיי".

פסיקה זו הייתה באלפי משפחות שהיה להם ברור שיש להם זמן להכין את חוות הדעת הרפואיות, המשפטיות וכל הדברים הנוגעים לתביעה, במקביל לטיפול היומיומי בילד. מעבר לכך, העובדה שמדובר במקרים שלפעמים גבוליים, המשפחה לא תמיד יודעת אם אכן מדובר ב"הולדה בעוולה" או לא, תקופה של 25 שנה עד לסגירת שערי בית המשפט, נחשב לזמן סביר.

נותנים פתח של תקווה

עם פסיקתו, ביקש השופט רבלין להותיר למשפחות שנפגעות מפסיקתו, חלון הזדמנויות להגשת התביעה, אולם (אבל) כאן מתחילה הבעיה. "המשמעות היא שכ-3,000 משפחות אשר ילדיהם בני 7 ומעלה, המתמודדים עם בעיות רפואיות קשות וזקוקים לכסף רב כדי לילדיהם, לא יקבלו את הפיצוי שהם יכולים להיות זכאים לו, אם לא יגישו את התביעה בחודשיים הקרובים", אומרים בעמותת "קול הזכויות" (עמותה המסייעת למאות משפחות העומדות בפני הקושי העצום של טיפול בילדים אלו). מצב זה גרם לעמותת "קול הזכויות" לארגן כנס חרום המבקש ליידע את ההורים בהשלכות של אי הגשת תביעות במועד (תאריך), לפני שהאפרות להגיש אותן חולפת.

מגרדים את התחתית

גיתית גינת

23:00 10.10.2006 עודכן ב: 23:00 12.10.2006

עדיין אי אפשר להרוג אף אחד כדי שיקום לתחייה ליום נוסף של עבודת פרך, אבל אפשר להאכיל אותו ברעל. במערב אפריקה, למשל, אלפי בני אדם, רבים מהם ילדים ונערים, עבדו או עדיין עובדים במכרות הזהב והיהלומים של ארגוני מורדים. אלה מכריחים עובדים רבים לצרוך קוקאין והירואין, וכך הופכים אותם לעבדים-זומבים שמסוגלים לעבוד שעות ארוכות בלי לאכול, עד שהם פשוט מתמוטטים ואז נזנחים, או מוצאים להורג.

אין צורך להרחיק עד מערב אפריקה. באזור הסחר החופשי בירדן, לפי דו"ח שפורסם באחרונה, ספגו עובדים סטירות, אגרופים ומכות אלה בכל חלקי גופם. כמה מהם השתכרו 2.31 דולר ל"משמרת" של 98 שעות עבודה.

עבודת ילדים

ארגון העבודה הבינלאומי מעריך שכ-250 מיליון ילדים בגילים חמש עד 14 עובדים היום במדינות הבלתי מתועשות. לפחות 120 מיליון מהם עובדים במה שאי אפשר לתרגם אלא כ"משרה מלאה". 61% מהם נמצאים באסיה, 32% באפריקה והשאר בדרום אמריקה. במקרה הטוב, ילדים עוזרים במשק הבית או בחווה. במקרים גרועים יותר הם חשופים למחלות, לא זוכים לחינוך או לילדות נורמלית, כולאים אותם בסדנאות יזע או קושרים אותם למכונות שעמן הם עובדים כדי שלא יברחו.

למיליונים האלה, קצתם לא יותר גבוהים מהעציץ הגדול בכניסה לביתכם, יש כל מיני יתרונות בהשוואה לעובד מבוגר: הם נפלאים לטווייט שטיחים כי הידיים שלהם קטנות; הם פנטסטיים לעבודה במכרות, כי רק הם יכולים להידחק אל המחילות הצרות ביותר; הם נהדרים לעבודה על עצים, כי הם זריזים יותר וקלים יותר; הם מוכשרים לאיסוף אשפה, כי הם מגיעים לפינות הכי בלתי אפשריות; הם מעולים בתור שכירי חרב, כי הם תלויים יותר במבוגרים והמוח שלהם נשטף טוב יותר; הם חלומיים בתור עובדי מין, כי כולנו למדנו לחפש את הסחורה הכי טרייה.

וכשתנסו לספר את זה לצעירים של היום, הם פשוט לא יאמינו לכם.